

УДК 336.32

*Маслій Олександра Анатоліївна,
кандидат економічних наук., доцент
Полив'яна Тетяна Петрівна,
студентка*

*Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка» (Україна)*

ВИКЛИКИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах війни ризиковість діяльності страхового бізнесу суттєво зростає, адже військові дії зумовлюють виникнення значних викликів економічній безпеці страхової компанії, що вимагає відповідального та уважного підходу до управління ризиками та забезпечення стійкості страхового бізнесу в умовах несприятливого бізнес-середовища.

Економічна безпека страхового бізнесу є критично важливою для успішної діяльності страхових компаній і передбачає здатність страхової компанії забезпечувати свою фінансову стійкість, зберігати довіру клієнтів і виконувати зобов'язання у разі настання страхових випадків. Зважаючи на обмеженість фінансових ресурсів на макро-, мезо- та мікрорівнях в умовах воєнного стану при зростаючих ризиках несприятливих подій забезпечення економічної безпеки страхового бізнесу може бути проблематичним і першочергово потребує формування ефективної системи управління ризиками, в тому числі через диверсифікацію страхового портфеля, своєчасну ідентифікацію, аналіз та управління різними видами ризиків (пов'язаними зі зміною вартості активів, кредитним ризиком, ризиком забезпечення, ризиком припинення діяльності тощо).

Безумовно, війна є масштабним структурним шоком для страхового бізнесу й зумовлює виникнення численних

викликів і загроз, нетипових або менш небезпечних в інших умовах. Основні виклики економічній безпеці страхового бізнесу, зумовлені воєнними діями, можна згрупувати за трьома напрямками.

По-перше, збільшується ризик настання страхових випадків, пов'язаних зі військовими діями, терористичними актами та іншими небезпечними подіями. Це може призвести до зростання страхових виплат, зменшення прибутку страхової компанії та негативно вплинути на її фінансову стійкість. Тому, в умовах воєнного стану, страхові компанії повинні пильно слідкувати за ризиками та забезпечувати достатній рівень страхового покриття.

По-друге, в умовах воєнного стану може відбутися зменшення попиту на страхові послуги через загальне зниження рівня життя та економічної нестабільності в країні, що веде до скорочення доходів і фінансових результатів страхової компанії та погіршення її фінансової стійкості й платоспроможності. Для зменшення цих ризиків та збереження економічної безпеки, страхові компанії можуть використовувати різні інструменти та стратегії. Наприклад, вони можуть змінювати свої страхові тарифи та умови страхування, залежно від ризиків та змін на ринку. Також, вони можуть розширювати свій портфель страхових продуктів, включаючи нові види страхування, такі як страхування ризиків війни, терористичних актів, кіберзлочинності та інших небезпек.

По-третє, в умовах воєнного стану не виключені проблеми із виведенням коштів за кордон, що може призвести до складнощів з обслуговуванням клієнтів, та збереженням активів компанії у зоні конфлікту. Наприклад, ціни на нерухомість, якою володіє страхова компанія, можуть різко знизитися у разі знищення майна під час війни, що збільшує ризик знецінення чи втрати таких активів.

Таким чином, виклики, пов'язані з воєнним станом, вимагають від страхових компаній гнучкості, швидкості та ефективності в прийнятті рішень та реагуванні на зміни ринкової кон'юнктури. Тільки так вони зможуть забезпечити економічну безпеку та захист інтересів своїх клієнтів в умовах непередбачуваного та складного середовища. Страхові компанії повинні ретельно аналізувати свої ризики та розробляти відповідні стратегії, спрямовані на зменшення негативного впливу війни на їхню економічну безпеку. Наприклад, страхові компанії можуть переглянути політику страхування та встановити додаткові обмеження для певних видів ризиків. Також, важливо розвивати різні продукти страхування, що дозволяють зменшити ризик від військових конфліктів.

Для забезпечення стабільності бізнесу у воєнний час, страхові компанії повинні вести жорсткий фінансовий облік та контролювати свої фінансові потоки. Також, може бути корисною практика розширення обсягів резервних фондів, що допоможе компанії зберегти фінансову стійкість у шоківі періоди.

У воєнний час, коли ризиковість діяльності страховиків зростає, збереження довіри страхувальників – одне з найважливіших завдань. Тому для страхових компаній важливо бути чесними та прозорими щодо умов страхування й виплат, а також надавати інформацію про можливі ризики та їх наслідки. Важливо також відзначити, що держава може відігравати важливу роль у забезпеченні економічної безпеки страхових компаній в умовах воєнного стану. Наприклад, державні органи можуть реалізовувати заходи направлені на забезпечення фінансової стабільності та ліквідності страхових компаній, такі як надання фінансової підтримки та спрощення процедур регулювання.

Отже, виклики, пов'язані з воєнним станом, можуть суттєво вплинути на економічну безпеку страхових компаній.

Успішне подолання викликів воєнного стану залежить від ефективності управлінських заходів, підготовки та співпраці з іншими організаціями й державними органами. Страхові компанії повинні бути готові до негайної реакції на зміни в економічному середовищі, приймати своєчасні рішення для збереження довіри клієнтів та забезпечення своєї фінансової стабільності, ліквідності й платоспроможності. При цьому держава може відігравати важливу роль у забезпеченні економічної безпеки страхових компаній, створюючи сприятливі умови для їх розвитку та підтримки.

Література:

1. Cummins J., Venard B. Insurance Market Dynamics: Between Global Developments and Local Contingencies. *Risk Management and Insurance Review*. 2008. Volume11, Issue2. P. 295-326. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6296.2008.00142.x>

2. Маслій, О., Белкіна, М. Тенденції на страховому ринку України в умовах воєнного стану: *Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану*: зб. тез доп. Міжнар. наук-практ. інтернет-конф, м. Полтава, 09 червня 2022 року, Полтава, НУПП, 2022. С. 148-150.

3. Журавльова О. Є. Забезпечення фінансової стійкості страхової компанії шляхом оптимізації структури страхового портфелю. *Наука й економіка*. 2013. Вип. 3. С. 158-167.

4. Onyshchenko S., Maslii O., Ivaniuk B. The Impact of External Threats to the Economic Security of the Business. 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System: Collection of scientific articles. Atlantis Press, Paris, France, 2019. С. 156–160.

5. Маслій О.А., Бачикало К.А. Актуальні проблеми розвитку ринку страхування в Україні. URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/8773/1/21.pdf>